

MÜJDELER OLSUN...*

Eüzü bi'llâhi mine'ş-şeytâni'r-racîm.

Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm.

El-hamdü li'llâhi rabbi'l-âlemîn... Ve'l-âkıbetü li'l-müttakîn... Ve's-salâtü ve's-selâmü alâ seyyidinâ muhammedin ve âlihî ve sahbihî ecmaîn...

İ'lemû eyyühe'l-ihvân... İnne efdale'l-kitâbi kitâbu'llâh... Ve enne efdale'l-hedyi hedyü muhammedin salla'llâhu aleyhi ve sellem... Ve şerre'l-umûri muhdesâtühâ... Ve külle muhdesin bid'ah... Ve külle bid'atin dalâleh... Ve külle dalâletin fi'n-nâr... Ve bi's-senedi'l-muttasılı ile'n-nebiyyi salla'llâhu aleyhi ve selleme ennehû kâl:

أَبَايِعُكُمْ عَلَىٰ أَنْ لَا تُشْرِكُوا بِاللَّهِ شَيْئًا
وَلَا تَسْرِقُوا وَلَا تَزْنُوا وَلَا تَقْتُلُوا أَوْلَادَكُمْ
وَلَا تَأْتُوا بِبُهْتَانٍ تَفْتُرُونَهُ بَيْنَ أَيْدِيكُمْ وَ
أَرْجُلِكُمْ وَلَا تَعْصُونِي فِي مَعْرُوفٍ فَمَنْ
وَفَىٰ مِنْكُمْ فَأَجْرُهُ عَلَى اللَّهِ وَمَنْ أَصَابَ مِنْ
ذَلِكَ شَيْئًا فَاخِذْ بِهِ فِي الدُّنْيَا فَهُوَ

* Bu konuşma; Merhum Dr. Metin Erkaya tarafından, titizlikle çalışılarak metne dönüştürülmüştür. Mekanı Cennet olsun.

كَفَّارَةٌ لَهُ وَطَهُورٌ وَمَنْ سَتَرَهُ اللَّهُ فَذَلِكَ

إِلَى اللَّهِ إِنْ شَاءَ عَذَّبَهُ وَإِنْ شَاءَ غَفَرَ لَهُ

(حم.خ.م.ت.د.د. عن عبادة)

RE. 6/3 (Übâyiüküm alâ en lâ tüşrikû bi'llâhi şey'â...) İlâ âhiri'l-hadîs.

Sadaka rasûlü'llâh, fî mâ kâl, ev kemâ kâl.

Beraber bir salevât-ı şerife oku yalım:

“—Allâhümme sallî alâââ... Seyyidinâââ... Muhammedinin-nebiyyi'l-ümmiyyi ve alâ... Âlihîîî, ve sahibihîî, ve sellim...” (3 defa) Cenab-ı Feyyâz-ı Mutlak Hazretleri, iki cihanın serveri, sevgili Peygamberimiz'in şefaatine cümlemizi nâil eylesin...

a. Şirkten Sakının!

Ahmed ibn-i Hanbel, Buhârî, Müslim, Tirmizî ve Ebû Dâvud Ubâde ibn-i Sâmit RA'dan rivayet etmişler.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:¹

أَبَايِعُكُمْ عَلَى أَنْ لَا تُشْرِكُوا بِاللَّهِ شَيْئًا

¹ Buhârî, *Sahîh*, c.XXI, s.14, no:6303; Müslim, *Sahîh*, c.IX, s.89, no:3223; Neseî, *Sünen*, c.XIII, s.70, no:4107; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.V, ss.320, no:22785; Neseî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.IV, s.428, no:7801; Heysemî, *Mecmaü'z-Zevâid*, c.I, s.294, no:393; Ubâde ibn-i Sâmit RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.I, s.100, no:446; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.I, s.73, no:95.

وَلَا تَسْرِقُوا وَلَا تَزْنُوا وَلَا تَقْتُلُوا أَوْلَادَكُمْ
وَلَا تَأْتُوا بِبُهْتَانٍ تَفْتَرُونَهُ بَيْنَ أَيْدِيكُمْ
وَأَرْجُلِكُمْ وَلَا تَعْصُونِي فِي مَعْرُوفٍ فَمَنْ وَفَى
مِنْكُمْ فَأَجْرُهُ عَلَى اللَّهِ وَمَنْ أَصَابَ مِنْ ذَلِكَ
شَيْئًا فَأَخِذْ بِهِ فِي الدُّنْيَا فَهُوَ كَفَّارَةٌ
لَهُ وَطَهُورٌ وَمَنْ سَتَرَهُ اللَّهُ فَذَلِكَ إِلَيَّ اللَّهُ
إِنْ شَاءَ عَذَّبَهُ وَإِنْ شَاءَ غَفَرَ لَهُ

(حم . مخ . م . ت . د . د . عن عبادة)

RE. 6/3 (Übâyiüküm alâ en lâ tüşrikû
bi'llâhi şey'en, ve lâ tesrikû, ve lâ teznû,
ve lâ taktülû evlâdeküm, ve lâ te'tû bi-
bühtânin taftereynehû beyneeydîküm ve
ercüliküm, ve lâ tu'sünî fî ma'rûfin; femen
vefâ minküm, feecruhû ale'llâhi; ve men
esàbe min zâlike şey'en, fe ühiza bihî fi'd-
dünyâ, fehüve keffâretün lehû ve tahûrun; ve
men seterahu'llàhu fezâlike ile'llâhi, in şâe
azzebehû, ve in şâe gafera lehû.)

Ders dinlemek, ki va'z ü nasihat diyorlar
bunlara; ya okumak sûretiyle, ya dinlemek
sûretiyle bir mecbûriyet-i kat'iyemiz var
bizim. Okumadıkça veya dinlemedikçe
müslümanlığın hayatı kàim olmaz. Çünkü:²

الدِّينُ النَّصِيحَةُ

(م. د. ن. حم. عن تميم الداری؛ ت. ن. حم. طس. عن أبي هريرة؛

حم. طب. ع. عن ابن عباس؛ كر. عن ثوبان)

(*Ed-dînü en-nasîhah*) “Din ancak nasihatla kâimdir.” diye Peygamber SAS üç defa tekrarlamış.

Şimdi günahları yazıyorum. Yazdığım günahların sayısı, bugün itibariyle 936’ya vardı. Daha belki geriye kalan üç yüz olacak. Bunları biz de bilmekten aciziz. Ben dün yazdığımı bugün unutuyorum. Ama gözümüzün önüne geldikçe, anlıyoruz ki bu da günah...

Bugün yazdığım günahlardan hatırımda kalan iki tanesini size söyleyeyim. Şimdi burada Cenâb-ı Peygamber bize, “Allah-u Teâlâ’ya şirk etmeyin!” diyor. Arkası da var. “Şirk etmemek üzere benimle mübâyaa ediniz!” diyor.

Mübâyaa; karşılıklı sözleşme, ahdetme, birbirlerine söz verme. Mukâtele vezninde. Mukatele, iki kimsenin arasındaki döğüşmeye derler. Burdaki mübâyaa da, iki kimsenin veya iki cemaatin birbirlerine söz vermeleri... Ben sana söz veririm, sen de bana söz verirsin; aramızda bir ahid hasıl olur. Bu ahde riayet etmek mecburiyetindeyiz. Ben sana söz verdim, tutacağım bunu... Sen de bana söz verdin, sen de sözünü tutacaksın...

² Müslim, *Sahîh*, c.I, s.74, no:55; Ebû Dâvud, *Sünen*, c.II, s.704, no:4944; Neseî, *Sünen*, c.VII, s.156, no:4197; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.IV, s.102, no:16982; İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.X, s.435, no:4574; İmam Şâfiî, *Müsned*, c.I, s.233, no:1152; Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.II, s.52, no:1260; Ebû Ya'lâ, *Müsned*, c.XIII, s.79, no:7164; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.IV, s.323, no:5265; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.VIII, s.163, no:16433; Neseî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.IV, s.432, no:7820; Hamîdî, *Müsned*, c.II, s.369, no:837; İbnü'l-Ca'd, *Müsned*, c.I, s.392, no:2681; Kudâî, *Müsnedü's-Şihâb*, c.I, s.44, no:17; Hatîb-i Bağdâdî, *Târih-i Bağdad*, c.XIV, s.207, no:7495; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.XI, s.53, no:2706; Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.II, s.226, no:3095; Temîm ed-Dârî RA'dan.

Tirmizî, *Sünen*, c.IV, s.324, no:1926; Neseî, *Sünen*, c.VII, s.157, no:4199; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.II, s.297, no:7941; Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.IV, s.122, no:3769; Neseî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.IV, s.433, no:7822; Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-Evliyâ*, c.VI, s.242; Temmâmü'r-Râzî, *el-Fevâid*, c.II, s.107, no:1271; İbn-i Hibbân, *Tabakâtü'l-Muhaddisîn*, c.III, s.383; Mizzî, *Tehzîbü'l-Kemâl*, c.I, s.346; Dâra Kutnî, *İlel*, c.X, s.115, no:1905; Ebû Hüreyre RA'dan.

Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.I, s.351, no:3281; Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.XI, s.108, no:11198; Ebû Ya'lâ, *Müsned*, c.IV, s.259, no:2372; Taberânî, *Müsnedü's-Şâmiyyîn*, c.I, s.74, no:92; Abdullah ibn-i Abbas RA'dan.

Dârimî, *Sünen*, c.II, s.402, no:2754; Kudâî, *Müsnedü's-Şihâb*, c.I, s.45, no:19; Temmâmü'r-Râzî, *el-Fevâid*, c.II, s.67, no:1161; İbn-i Adiy, *Kâmil fi'd-Duafâ*, c.II, s.412, no:531; Abdullah ibn-i Ömer RA'dan.

Taberânî, *Müsnedü's-Şâmiyyîn*, c.IV, s.133, no:2923; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.IX, s.307; Sevbân RA'dan.

Mecmaü'z-Zevâid, c.I, s.263, no:290, 293; *Kenzü'l-Ummâl*, c.III, s.740, no:7197, 7201, 8774, 8776; *Keşfü'l-Hafâ*, c.I, s.263, no:699 ve c.II, s.305, no:1324; *Câmiu'l-Ehâdis*, c.XXXIX, s.230, no.42406; RE. 97/11.

Şimdi Cenâb-ı Peygamber diyor ki:

“–Sizinle böyle sözleşelim, söz verin bana!”

“–Ne için?..”

1. (*Alâ en lâ tüşrikû bihî şey’â*) “Allah Celle ve A’lâ’ya hiçbir şeyi şerik koşturmak şartıyla, şirkten korkmak ve kaçmak suretiyle bana söz verin!” buyuruyor.

Şirk etmeyeceğiz biz. Kuvvet kudret Allah-u Teâlâ’nındır. Bütün emirler onundur, bütün hareketler de onundur.

Mâlûm hristiyanlar, putlarının karşısında Allah’a eş koşarak, o vasıta ile Allah’a ibadet ediyoruz diyorlar. Halbuki Allah vasıta istemiyor. “Benim vasıtaya ihtiyacım yok! Bana dönersin, ‘Yâ Rabbi sana ibadet yapıyorum.’ dersin, kâfi.” diyor.

Öyle putun karşısına çıkmak, o putu taştan yap, topraktan yap, neden yaparsan yap; putun karşısında ibadet olmadığı gibi, “Allah’ın oğlu var” demek, “Allah’ın kızı var” demek, “Allah’ın evlatları var” demek kat’iyyen caiz olmayan şeylerdir ki, bunların hepsine şirk tabir olunur.

Şirkin sayısı da pek çoktur. En ufağı riyâkârâne hareket etmektir. (*Er-riyâü şirkin*) “Riya da şirktir.”

2. (*Ve lâ tüşrikû*) “Hırsızlık yapmayacağınıza dair söz verin bakalım!” Müslüman olmak istiyorsan, şirki ve küfrü terkedeceksin; onu söyledi. Bir de hırsızlık yapmayacağınıza dair söz verin!

Hırsızlığın binbir çeşit şekli var. Alışta, verişte, konuşmada, her şeyde hırsızlık var. Er büyük hırsızlık, namazı kılarken namazından çalmaktır.

“—Hocaefendi, namazdan çalınır mı?..”

Rükûa ve sücûda riayet etmeyerekten, farzına vacibine riayet etmeyerekten kılınan namazlar da, çalınarak kılınan namazlardır. Hırsızcasına bir namaz... Horozun yaptığı gibi, tavuğun yem topladığı gibi tıklar tıklar yatıp kalkmak, doğru değil. Orda bir huzur ve huşû lâzım!

Varlıkların sahibi Allah-u Teâlâ'nın divanına duruyoruz, daha başka ne istiyorsun?.. Bir reiscumhurun karşısına çıksan, bir valinin karşısına çıksan, tiril tiril titrersin... Varlıkların sahibinin karşısında insan nasıl titremez.

Binâen aleyh, “Hırsızlık yapmayacağınıza dair de söz verin! Hırsızlık yaparsanız, elinizin kesilmesi lâzım!” demiş. Niçin?.. Sizin hırsız olduğunuzu başkaları da bilsin. Siz de bir daha elinizi başkasının malına uzatamayın!

Birisi bana dedi ki, kendisine bu el kesmek hoş gelmemiş de; “Bunun böyle elini kesmektense, onu hırsızlıktan men edecek şekilde çalıştırmak lâzım!” dedi. Zaruretler dolayısıyla hırsızlığa gider insan. Aç kalır, çoluğunu çocuğunu besleyemez, zarurette kalır. Onun için, başkasının malına tecavüze cesaret eder. Bir de adet edindi miydi, onun sanatı olur artık ondan sonra... Binâen aleyh, onu öyle bir iş sahibi yap ki, yapmasın hırsızlığı bir daha...

Bu kolay bir şey değil ki... Ayıptır belki söylemesi ama, bir padişah bir çingene kızıyla evlenmiş. Nasıl olmuşsa olmuş. Çingene kızı her gün sofradan bir dilim ekmek çalar, götürür yatakların, yorganların arasına, sandığın bir tarafına saklar; kimsenin olmadığı zaman onu yermiş. O onun huyu çünkü...

“—Can çıkmayınca huy çıkmaz” diyorlar.

Hırsızlığa alışmış bir insanın, elini kesmekten başka onu kurtarmanın çaresi yok... Allah bilmez mi işi?.. Öyle olsaydı;

“—Bunu çalıştırın da ekmek parasını kazansın, elini kesmeyin!” derdi.

Hapishanelerde bu kadar mahpuslar var, çıkarıyoruz dışarıya, yine ertesi gün hapishaneye giriyor. Niçin?.. Tîneti öyle.

Onun için, hırsızın elini kesmekten başka çare yok! Arabistan’da bu kadar zaman hükümdarlık yaptık, üç yüz sene mi, dört yüz sene mi; hırsızın elini bir türlü kesemedik. Hacılarımızı soyarlar, icabında keserler, parasını da alırlar, kıtır kıtır da yerlerdi helâl diyerekten.

Biz çekildik oradan. Oraya Suud denilen kendilerinden bir kavim geldi. Hırsızı yakaladı mı, çat diye elini kesiyor. Beş-on tanesinin elini kesti. Şimdi eşyaları herkesin kapısının önünde, dükkânının önünde açıkta duruyor diyorlar. Kimse el uzatamıyor. Niçin?.. Elinin kesilmesi var, tehlike var arka tarafta...

Hapse atsan olmuyor. Hapse atıyorsun, hapiste besleniyor, çıkınca gene yapacağını yapıyor. Ama eli kesildikten sonra, yapamaz. Kesik eliyle ne yapacak?..

Onun için sârikın elini kesmekten başka çare yok! Allah'ın emridir. O boş şey emretmez.

3. (Ve lâ teznû) “Zina da yapmayın!” Zinanın envâi çeşidi var.

Hazret-i Allah Celle ve A'lâ:

وَلَا تَقْرَبُوا الزَّانِي

(الأراء: ٢٢)

(Ve lâ takrabü'z-zinâ) “Zinâyâ yakın olmayın, yaklaşmayın!” (İsrâ, 17/32) diyor.

“—Bunu neden yasaklıyor, bunda ne var?”

Benzinin yanına ateş gelince nasıl parlıyor, ateşin yanında barut nasıl parlıyor. İki cins bir araya geldi miydi... Cenâb-ı Hak yaratırken ikisine de bir ilgi vermiş, alâka vermiş ki, dünyanın nizamı onunladır. O alâka olmasa, o bize varmaz, biz de onu almayız. Fakat bu alâkadan dolayı, o bize muhtac, biz de ona muhtacız. (Lâ büdde minhünne) “Onlarsız olmaz!” demişler, onlara ihtiyacımız var.

Binâen aleyh, onların erkeklerle karşılaşmamaları için, (Ve lâ takrabü'z-zinâ) “Zinâyâ yakın olmayın!” buyurmuş Cenâb-ı Hak. Bundan dolayı, Cenâb-ı Peygamber'e de diyor ki:

قُلْ لِلْمُؤْمِنِينَ يَغُضُّوا مِنْ أَبْصَارِهِمْ

وَيَحْفَظُوا فُرُوجَهُمْ

(النور: ٣٠)

(Kul li'l-mü'minîne yeğuddù min ebsàrihim ve yahfezù furûcehüm) [Mümin erkeklere söyle, gözlerini haramdan sakınsınlar ve iffetlerini korusunlar.] (Nûr, 24/30)

وَقُلْ لِلْمُؤْمِنَاتِ يَغْضُضْنَ مِنْ أَبْصَارِهِنَّ

وَيَحْفَظْنَ فُرُوجَهُنَّ

(النور: ٣١)

(Ve kul li'l-mü'minâti yağdudne min ebsàrihinne ve yahfazne furûcehünne) [Mümin kadınlara da söyle, gözlerini haramdan sakınsınlar ve iffetlerini korusunlar.] (Nûr, 24/31)

Birbirlerini gördükleri vakitte gözlerini kapatsınlar! Birbirleriyle yolda giderken, nerde olursa olsun, karşılaştılar; gözlerini kapatsınlar, bakmasınlar birbirlerine...

Ondan dolayıdır ki, bizim hoca efendilerimiz camilerde hanımlara vaaz ederlerken, hafız efendilerimiz mukàbele okurlarken, önlerine bir perde asarlardı. Birbirlerini görmemek sûretiyle perde arkasından Kur'an okur, perde arkasından nasihat ederek çeker giderdi.

Belki bunu birçoğunuz bilir. Bilmeyenleriniz varsa, bu böyle usül idi. Allah'ın emrine uygun idi. Bu Allah'ın emrine uygunluktan dolayı bu yapılıyordu.

Şimdi ise, aramızda fark kalmadı artık, o da bizden, biz de ondan diyerekten, serbestçe konuşuyoruz birbirimizle. Serbestçe görüşüyoruz birbirimizle... Bu Allah'ın emrine muhalif!

“—Hocaefendi, bu devirde de olur mu bu?”

Devirler değişmez kardeşim. İşte bak dünya, yaratıldığı günden beri hep bu dünyadır. Binâen aleyh, Allah-u Teâlâ'nın emrine ittibadan başka çaremiz yoktur.

Bugün yazdığım günahlardan birisi, bunu hepimizin bilmesi lâzım: Herhangi bir kadının, ister kocasından izin almış olsun, ister almış olmasın, sokağa süslenerek ve kokulanarak çıkması caiz değildir. Kocasını izin veriyse, kocası da günahkâr, kendisi de günahkâr... Eğer kocasının haberi olmadan hanım kendi başına çıktıysa, bu sefer hanımefendi yalnız başına günahkâr...

Ama diyeceksin ki sen:

“—Bugün nasıl olur bunun tatbiki?”

Ben tatbikinin nasıl olacağına karışmam. Allah-u Teâlâ'nın emri, Rasûlüllah'ın emri, İslâmiyet'in emri... İslâmiyet böyle yaşanılır.

Konyalı Vehbi Efendi var, meb'us idi vaktiyle. Onun bir Kur'an tefsiri var, 15 ciltten ibaret. Eski yazısı da var, yeni yazısı da var. Onun bir

de *Kur'an Ahkâmı* diye bir kitabı var. O *Kur'an Ahkâmı* olan kitabında kadınlarla erkeklerin halini benzetmek üzere şöyle demiş:

“—Kar, kışın yağıyor buz gibi. Arkasından lodos gelir, güneş açar. Güneş açtığı vakitte, lodos geldiği vakitte, o kar dayanabilir mi?.. Erir gider. O nasıl erir giderse, kadınla erkek de karşılaştığı vakitte, böyle erir giderler.”

İçeride Allah-u Teâlâ'nın yarattığı bir kuvvet var ki, şehvet kuvvetidir. O şehvet kuvveti daha doğuştan bize verilir. Onu vermese, memeyi arayamayız. Memeyi aramamız ve oradan karnımızı doyurmamız o şehvetin eseridir. Acıkınca basarız bağırmayı; ağlarken, sussun diye o da memeyi verir, doyururuz karnımızı.

Demek ki, bu ezelde verilmiş bir kuvvet. Bu kuvvetin önüne geçmenin imkânı yok. Barutu ateşin yanına koyduğün vakitte, patlamasın dersen, mümkün mü?.. Patlayıp yanacak orda... Benzin ateşi gördüğü vakitte, yanmaması mümkün mü?.. Değil, yanacak. Öyleyse kadınla erkek yan yana geldi miydi, yanacak. Nasıl yanacak?.. Bilmem orasını artık. Onun için;

“—Zinâya yaklaşmayın!” buyruluyor.

Şimdi, buradaki kabahatimizi öğrenebildik mi bilmem: Hanımlarını sokağa çıkmasına izin veren erkekler, kendileri de mes'ul... Niçin?.. Sabahleyin yahut akşamüstü, evinin ihtiyaçlarını bir erkek kendisi görüp de getiremez mi?..

Her tarafa paraları harcıyoruz. Bakkala veririz parayı, alırız bakkaldan; manava veririz parayı, alırız manavdan; getiririz, evimize bırakırız. Kendimiz getiremeyeceksek, hamala veririz, getirttiririz evimize... Evimizde hanımımız da onu, akşama ne lâzımsa yapar; sokağa çıkmağa lüzum kalmaz.

Giyilecek şeyleri de bunun gibi, çarşıdan pazardan evimizin tedarikini kendimiz yapmak mecburiyetindeyiz. Yoksa hanımımız ister genç olsun, ister yaşlı olsun, çarşıya pazara yolladığımız vakitte, genç delikanlının karşısına geçip de, “Şunu vermez misin, bunu vermez misin?” deyip de, orda saatlerce çene çalması yakışır mı dersiniz?..

Ama, “Bugün artık herkes meydanda... Artık lüzum mu var bunları söylemeğe?” dersen, orası benim şeyimin haricinde... Müslümanlığın usûlü bu! Allah affetsin kusurlarımızı...

Onun için, diyor ki birçok kimse:

“—Hocaefendi, ben bu kadar zamandan beri sofuluk taslarım, tesbih çekerim, dervişlik de yaparım ama, hiçbir şey anlamadım?” Nereden anlayacaksın bu kadar günahın altında?.. Sofuluk, dervişlik, hepsi iki hattın birleşmesiyle oluyor. İki hat birbiriyle müsâvî olmazsa, olmaz o iş... Hem bir tarafta günah, hem bir tarafta sofuluk; o olmaz. “Bu ne perhiz?” derler o zaman.

4. (*Ve lâ taktülû evlâdeküm*) “Evlatlarınızı öldürmeyin!” Zaman-ı cahiliyette öldürürlermiş hani...

Onların öldürmeleri, bugünkü ölümden daha hayırlıdır. Çünkü o günkü ölümden, ölen mes'ul değil; kurtulacak, belki cennete de gidecek... Fakat bugün dinsiz olarak yetişmek, kâfî.

Allah'ın dinini, bize verdiği dîn-i İslâm'ı bilmiyor, ahkâmını bilmiyor, inanmıyor da... Bu ruhen ölmüştür. Cisimlerin kıymeti yoktur. İnsan cismiyle insan değil, ruhuyla insandır. Cisimlerimizle hayvân-ı nâtıkız, hepimize hayvan derler. O hayvanla bizim aramızdaki fark pek cüz'îdir. O başını eğerek yer, biz de elimizle, ağızımızla yeriz.

Ama beden itibariyle hepimiz bir hayvanız. Ancak insanlık ruh ile ayrılır. Eğer o ruhta iman yok ise, Allah'a inanç yok ise; onun cesedinde hiç hayır yoktur. Onun için, Akif (Rh.A) ne güzel söylüyor:

Ne irfandır veren ahlâka yükseklik, ne vicdandır;

*Fazîlet hissi insanlarda Allah korkusundandır.
Yüreklerden çekilmiş farz edilsin havfı
Yezdân'ın;*

Ne irfânın kalır te'sîri kat'iiyen, ne vicdânın!

Allah'tan korkmayan adamda ne fazilet ararsın?..

Yazdığım günahlardan sonuncusu, daha arkası var ya... Belki bugün onu söylemek, mes'uliyeti de mûcib olur. Çünkü seçim devri... Seçim devrine taalluk ettiği için söyleyeceğim söz zararlı olur. Onun için bunu seçimden sonra söyleriz inşaallah...

5. (*Ve lâ te'tû bi-bühtânin tefterûnehû beyne eydüküm ve ercûliküm*) O da ayrı bir dert... İşte bunlar hep Allah korkusunun icabları. Allah'tan korkmazsan herkese iftira da edersin, yalan da söylersin, bühtan da edersin, istediğini yaparsın.

Fakat Allah korkusu olunca, gönlüne düşünce, insan ağzından çıkan sözü dirhemle söyler.

6. (*Ve lâ ta'sûnîfîma'rûfin*) “Benim emrettiğim şeylerin hiçbirisine isyan etmeyeceğinize dair söz verin!” İslâm oluyoruz ya, Peygamberin karşısına çıktık. O da bize diyor ki: “Böylece söz verin bana!..”

Namaz, oruç, zekât, hac, bütün İslâmî emirler ve bunların yanında günahlardan da kaçmak... “Hayırları yapacağınıza ve şerlerden de sakınacağınıza dair söz verin!”

(*Femen vefâ minküm feecruhû ale'llâh*) “Bunu kim tatbik ederse, ecri Allah'a mahsustur. O verecek mükâfâtını, benden bir şey istemeyin!” buyuruyor Peygamber Efendimiz. Ecri Allah'tan.

(*Ve men esâbe min zâlike şey'en feuhize bihî fi'd-dünyâ*) “Kim de bir kabahat yaptı, yakalandı. Sopa yedi, hapse girdi, neyse bir ceza verildi. (*Fehüve lehû keffâratün*) Bu cezası onun için bir keffârettir.” O günahın cezasını dünyada çekmiştir, ahirette bir daha çekmeyecektir. Dünyada çektiğinden dolayı, ahirette ikinci bir cezaya uğramaz. (*Ve tuhûrun*) Onun için temizliktir.”

(*Ve men seterahu'llàh*) “Dünyada iken o kabahat saklı kaldı, gizli kaldı, meydana çıkmadı. (*Fezâlike ila'llàh*) O da Allah’ın emrine bağlıdır. (*In şâe azzebehû*) İsterse azab eder, (*ve in şâe gafera lehû*) isterse mağfiret eder.” O da Allah’ın bileceği iş.

b. Sizin Zenginliğinizden Korkarım!

Beyhakî, Ebû Nuaym ve İbn-i Asâkir Abdullah ibn-i Havle RA’dan rivayet etmişler.

Peygamber Efendimiz yemin ederek söylüyor, diyor ki:³

أَبْشِرُوا، فَوَاللَّهِ لَأَنَا بِكَثْرَةِ الشَّيْءِ أَخَوْفُ
عَلَيْكُمْ مِنْ قَلْتِهِ وَاللَّهُ لَا يَزَالُ هَذَا
الْأَمْرُ فِيكُمْ حَتَّى يَفْتَحَ لَكُمْ أَرْضَ فَارِسَ
وَ الرُّومِ وَأَرْضَ حِمِيرَ وَحَتَّى تَكُونُوا
أَجْنَادًا ثَلَاثَةَ جُنْدًا بِالشَّامِ وَجُنْدًا
بِالعِرَاقِ وَجُنْدًا بِالْيَمَنِ وَحَتَّى يُعْطَى
الرَّجُلَ الْمِائَةَ فَيَتَسَخَّطَهَا

(الحسن بن سفيان ، حل . عن عبد الله ابن حوالة)

RE. 7/1 (*Ebşirû, feva'llàhi leene min kesreti's-şey'i ahvefü aleyküm min killetihî; va'llàhu lâ yezâlü hâze'l-emru fîküm hattâ yefteha*

leküm arda fârise, ve'r-rûm, ve arda himyere; ve hattâ tekûnû ecnâden selâseh: Cünden bi's-şâm, ve cünden bi'l-ırâk, ve cünden bi'l-yemen; ve hattâ yu'ta'r-racüle el-miete, feyesehhatahâ.)

(*Ebşirû*) Sevinin, müjdeler olsun! (*Feva'llâhi leene min kesreti's-şey'i ahvefü aleyküm min kılletihî*) “Ben sizin için bir şeyin azlığından ziyade, çokluğundan çok korkarım.” Niçin?.. Yoklukta iken çaresizsin, yapamazsın. Kötülüğe gidemezsin, kötü şeyleri kullanamazsın, israf yapamazsın. Birçok imkânsızlıklar var... İmkânsızlıklar dolayısıyla yapamazsın.

Fakat imkânlar bollandığı vakitte, kötülükler çoğalır. İşte her evin tepesinde on tane, yirmi televizyon direği dikili... Ondan sonra, ne kadar fesada müteallik şeyler varsa, hepsi var. İmkân var çünkü. Gidilir, gelinir, her şeyler olur.

Demek ki, i mkânsızlık da bir devlet. Bolluktan korkarım diyor Cenâb-ı Peygamber. Biz de istiyoruz ki; hep bolluk olsun, rahat edelim, her şey zevkimize, sefamıza uygun olsun... Ama günahlara dalmışız, o aklımızın işi değil.

³ Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.IX, s.179, no:18390; Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-Evliyâ*, c.II, s.3; Şeybânî, *el-Âhâd ve'l-Mesânî*, c.IV, s.135, no:2295; Tahâvî, *Müşkilü'l-Âsâr*, c.III, s.114, no:941; İbn-i Abdilber, *el-Istiâb*, c.I, s.270; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.I, s.73; Heysemî, *Mecmaü'z-Zevâid*, c.VI, s.313, no:10364; Abdullah ibn-i Havâle RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XI, s.371, no:31785; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.I, s.105, no:150.

Yine buyuruyor ki: (*Va'llàhu lâ yezâlü hâze'l-emru fîküm hattâ yeftehu'llàhu arda fârise ve'r-rûm*) Bu, o zamanki hale göre söyleniyor, darlık vakti. “Bir vakit gelecek ki, siz Acem arzını, Rum diyarını fethedeceksiniz. İslâmiyet genişleyecek, Acemistan ve Rum diyarları elimize geçecek, İslâm’la müşerref olacaklar. (*Ve ardu himyerin*) Ve Yemen’deki arazi sizin elinize geçecek.”

Bunlar olmuştur. Bugün buraları, her taraf müslümanlıkla müşerref oldu el-hamdü lillâh. (*Ve hattâ tekûnû ecnâden selâseh*) “Üç bölük olacaksınız. (*Cünden bi’ş-şâm*) Bir bölüğünüz Şam’da olacak. (*Ve cünden bi’l-ırâk*) Bir ordu da Irak’ta olacak. (*Ve cünden bi’l-yemen*) Bir ordu da Yemen’de olacak.”

(*Ve hattâ yu’ta’r-racüle el-miete dînâr*) “O kadar bolluk olacak ki, genişlik olacak ki, bir adama yüz tane dinar verilecek; (*fe yetesahhatehâ*) adam kızacak, ‘Bu da para mı, bu kadarlık para da verilir mi?’ diye almayacak.”

Allah affetsin kusurlarımızı... “Bu bolluğun gelişinden korkarım ben sizin için; azlıktaki halinizden değişirsiniz, azıtırsınız.” demek.

c. Allah’ın Kullarını Göstermesi

Ahmed ibn-i Hanbel, İbn-i Mâce ve Ebû Nuaym Abdullah ibn-i Amr ibnü’l-As RA’dan rivayet etmişler.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:⁴

أَبَشِّرُوا يَا مَعْشَرَ الْمُسْلِمِينَ أَبَشِّرُوا هَذَا

رَبُّكُمْ قَدْ فَتَحَ عَلَيْكُمْ بَابًا مِنْ أَبْوَابِ

السَّمَاءِ يُبَاهِي بِكُمْ الْمَلَائِكَةَ يَقُولُ انظُرُوا

إِلَى عِبَادِي قَضَوْا فَرِيضَةً وَهُمْ يَنْتَظِرُونَ أُخْرَى

(حم.ه.ط.ب.حل.عن ابن عمرو)

RE. 7/2 (*Ebşirû yâ ma'şere'l-müslimîn, ebşirû hâzâ rabbüküm, kad feteha aleyküm bâben min ebvâbi's-semâ, yübâhî bi-kümü'l-melâikeh, yekülü: Ünzurû ilâ ibâdî, kadav farîdaten, ve hüm yentazırûne uhrâ.*)

(*Ebşirû yâ ma'şere'l-müslimîn*) Cenâb-ı Peygamber bizi tebşir ediyor: “Müjdeler olsun ey müslüman cemaati! (*Ebşirû hâzâ rabbüküm, kad feteha aleyküm bâben min ebvâbi's-semâ'*) Cenâb-ı hak semâ kapılarını açmış, nazar ediyor.”

⁴ İbn-i Mâce, *Sünen*, c.III, s.24, no:793; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.II, s.186, no:6750; Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-Evliyâ*, c.VI, s.54; Bezzâr, *Müsned*, c.I, s.368, no:2365; Abdullah ibn-i Amr ibnü'l-As RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.VII, s.325, no:19087; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.I, s.109, no:157.

Hâşâ, Cenâb-ı Hak bir yerdeymiş de, kapıyı açıyormuş gibi anlaşılmasın; bunu bize başka türlü bildirmenin imkânı yok, bu tabiri kullanmışlar. Yoksa Cenâb-ı Hak kapı açmağa, pencere açmağa, bakmağa ihtiyacı yok! Hepimizin halini her an, her yerde görüyor. Onun içi Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:⁵

أَفْضَلُ الْإِيمَانِ أَنْ تَعْلَمَ أَنَّ اللَّهَ مَعَكَ

حَيْثُمَا كُنْتَ

(طب . حل . عن عبادة بن الصامت)

RE. 76/9 (*Efdalü'l-îmân, en ta'leme ennallâhe meake haysü mâ künte*) “İmanın en efdali, sen nerede olursan ol, Allah-u Teâlâ'nın seninle beraber olduğunu bilmendir.”

Sen nerede oluyorsun?.. Dağda, bayırda, hiç kimsenin olmadığı yerde ama, Allah seninle beraber. Yaptığın her hayrı da görer, her şerri de görür. Elini hayra mı uzatıyorsun, şerre mi uzatıyorsun? Gözün nereye bakıyor, nereye bakmıyor?.. Bunların hepsini Allah- u Teâlâ bilâ-vâsıta bilir, vasıtaya lüzüm yok.

⁵ Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.VIII, s.336, no:8796; Taberânî, *Müsnedü'ş-Şâmiyyîn*, c.I, s.305, no:535; Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-Evliyâ*, c.VI, s.124; Ubâde ibn- i Sâmit RA'dan.

Mecmaü'z-Zevâid, c.I, s.225, no:204; *Kenzü'l-Ummâl*, c.I, s.37, no:66; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.V, s.194, no:3971.

(*Yübâhî bi-kümü'l-melâikeh*) Cenâb-ı Hak meleklerle hitâb eder: “Ey meleklerim! Vaktiyle insanoğlunun yaratılışından nâşi, siz bana şöyle şöyle demiştiniz. Şimdi bakın benim kullarıma! Şu ibadethanelerde toplanmışlar da, nasıl benim Peygamberimin sözlerini dinliyorlar, hitâbını dinliyorlar!” diyerekten, onunla mübâhat eder.

Öğünmek Cenâb-ı Hakk’a isnad edilmez de... “Bakın görün! Çünkü siz meleksiniz, sizde şehvet yaratmadım, sizde ihtiyaç yaratmadım. Sizin vazifeniz ibadet tâat; onun için yarattım. Sizi başka bir şey bilmezsiniz, aklınız da ermez. Bunlara hem şehvet verdim, hem gazab verdim, şunu da verdim, bunu da verdim; bir çok muzır sıfatları var üzerlerinde... Onunla beraber, bak benim divanıma gelmişler bunlar!..

Üzerlerinde bir de şeytan var bunların... Bir de düşmanları var cinslerinden... Onlara karşı yine gelmişler, el bağlamışlar, karşımda, benim divanımda duruyorlar. Görün şunları bir kere!.. Eğer sizlerde de o şehvet olsaydı, sizler de meleklikten elbette çıkardınız.”

(*Ünzurû ilâ ibâdî*) “Şu benim kullarıma bakın, ey meleklerim! (*Kadav farîdaten, ve hüm yentazırûne uhrâ*) Bir farzı eda ettiler de sonrakini bekliyorlar.”

Öğleyi kıldılar da ikindiye bekliyorlar... İkindiyi kıldılar da akşamı bekliyorlar... Akşamı kıldılar da, yatsıyı da kılalım diyorlar, bekliyorlar...” Camide beklemek şart değil de, vakti bekliyorlar ki, “Akşam vakti gelsin

de, camiye gidelim... Yatsı olsun da, camiye gidelim...” diye böyle intizar halindedirler.

Allah onların arasına bizleri de kabul etsin inşaallah...

d. Ashab-ı Suffe’yi Müjdelemesi

Hatîb-i Bağdâdî, Deylemî ve Sülemî Abdullah ibn-i Abbas RA’dan rivayet etmişler.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:⁶

أَبْشِرُوا يَا أَصْحَابَ الصُّفَّةِ فَمَنْ بَقِيَ مِنْ أُمَّتِي
عَلَى النَّعْتِ الَّذِي أَنْتُمْ عَلَيْهِ رَاضِيًا بِمَا
هُوَ فِيهِ فَإِنَّهُ مِنْ رُفَقَائِي يَوْمَ الْقِيَامَةِ

(خط. والديلمي، وابو عبد الرحمن السلمى فى سنن الصوفية عن ابن عباس)

RE. 7/3 (*Ebşirû yâ eshàbe’s-suffeh*) Ashab-ı Suffe’yi tebşir ediyor Cenâb-ı Peygamber. Ashab-ı Suffe, fukarâ-i müslimînin o devirdeki talebeleri, o devrin askerleri... Görmüşsünüzdür, Peygamberimizin türbesinin arkasında, bu kadarcık bir yer var; orası Ashab-ı Suffe’nin yeri idi, orada otururlardı.

⁶ Hatîb-i Bağdâdî, *Târih-i Bağdad*, c.XIII, s.276, no:7240; Sülemî, *Erbaîn fi’t-Tasavvuf*, c.I, s.4, no:1; Abdullah ibn-i Abbas RA’dan.

Kenzü’l-Ummâl, c.VI, s.467, no:16577; *Câmiü’l-Ehâdîs*, c.I, s.107, no:155.

Bu kadarcık yerde ekseriyetle yetmiş kişi bulunurdu. Dört yüze kadar bulunduğu oluyor da, yetmiş kişi her zaman orda hazır bulunuyor. Ebû Hüreyre de onların içerisinde...

Onlar fakirlikleriyle beraber, çok da yüksek insanlar. Kıymetleri itibariyle herkesten yüksek. Diğer zengin müslümanlar var ya, onların da üstünde bir müslüman sıfatına sahipler. Onların halinin kıymetini onlara duyurmak için, onlara diyor ki:

“Ey Ashàb-ı suffe, size müjdeler olsun! (*Femen bakıye min ümmetî ale'n-na'ti'llezi entüm aleyhi râdıyen bimâ hüve fîh*) Siz bugün bir tas çorbaya, veyahut bir tas süte, veyahut birkaç hurmaya kanaat edereden, razı olup da oturuyorsunuz burda... ‘Bizim de işimiz var, gücümüz var, biz de gidelim, çalışalım, çabalayalım, rahat rahat yiyelim, içelim!’ demiyorsunuz da, burda benim huzurumda oturuyorsunuz. Benim sözlerimi dinliyorsunuz, bu dinlediklerinizi ezberleyip, başkalarına söylemeye çalışıyorsunuz.”

Okumak bilmeyenler de öğrenmeye çalışıyor orada. Muharebe filân olacak old uğu vakitte, en öne onlar gidiyor. Hazır çünkü... Dışarıdaki insanlara haber verip de toplamak, bir zamana muhtaç... Onlara haydin dedi mi, hepsi birden harbe gidiyor; hazır kuvvet...

“Sizin bu halinize razı olup da, kıyamete kadar gelecek ümmetimin içinde böyle sizin gibi olanlar olursa; (*feinnehû rufekâî yevmel-kıyâme*) onlar yarın yevm-i kıyamette benim refîkim olacaklar.”

Cenâb-ı Peygamberle refîk olmak, nasıl bir devlete mazhariyettir. Ama bunu yapabilmek, her babayiğidin harcı değildir. Allah bizi de affetsin de, Peygamber'e refik olacak kullarının arasına bizleri de kabul etsin... Kusurlarımız çok ama, o bağışlayıcıdır.

e. Kur'an'a Sarılın!

İbn-i Ebî Şeybe, Taberânî ve İbn-i Hibbân, Ebû Şureyh el- Huzâî RA'dan rivayet etmişler.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:⁷

أَبْشِرُوا أَلَيْسَ تَشْهَدُونَ أَنَّ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ
وَأَنِّي رَسُولُ اللَّهِ فَإِنَّ هَذَا الْقُرْآنَ سَبَبُ
طَرَفُهُ بِيَدِ اللَّهِ وَطَرَفُهُ بِأَيْدِيكُمْ فَتَمَسَّكُوا
بِهِ فَإِنَّكُمْ لَنْ تَضِلُّوا وَلَنْ تَهْلِكُوا

(ش . حب . طب . عن أبي شريح الخزاعي)

RE. 7/4 (*Ebşirû, e leyse teşhedûne en lâ ilâhe illa'llâh, ve ennî rasûlü'llâh? Feinne hâze'l-kur'âne sebebün, tarafuhû bi-yedi'llâhi ve tarafuhû bi-eydîküm; fetemessekû bihî, feinneküm len tadillû, ve len tehlikû.*)

⁷ İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.I, s.329, no:122; Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.XXII, s.188, no:491; İbn-i Ebî Şeybe, *Musanef*, c.VI, s.125, no:30006; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.II, s.327, no:1942; Abd ibn-i Humejd, *Müsned*, c.I, s.175, no:483; Şeybânî, *el-Âhâd ve'l-Mesânî*, c.IV, s.282, no:2302; Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.I, s.235, no:899; Ebû Şüreyh el-Huzâî RA'dan. *Kenzü'l-Ummâl*, c.I, s.329, no:940.

(*Ebşirû e leyse teşhedûne en lâ ilâhe illa'llâh, ve ennîrasûlü'llâh*) “Siz bunu demiyor musunuz, Allah’tan başka ilah olmadığına ve benim onun rasûlü olduğuma şehadet etmiyor musunuz?” Ediyoruz. “Öyle ise size müjdeler olsun!”

(*Feinne hâze'l-kur'ân, sebebün*) “Şunu iyi biliniz ki, şu Kur'an-ı Azîmüştan bir sebebdir. (*Tarafuhû bi-yedi'llâh*) Bunun bir ucu Allah-u Teâlâ'nın elindedir.” Bilmem, bunu anlatmak zor.

Biz Kâbe'ye gittik. Kâbe —görüyorsunuz işte— 10 metreden fazla yükseklikte bir bina... Dediler ki bize:

“—Bakın bakalım, şu Kâbe'yi ne kadar göreceksiniz?..”

Kimisi dedi 10 metre, kimisi dedi 20 metre, kimisi dedi 15 metre...

“—Göremiyorsunuz, bunun yüksekliği ta Arş'a dayanır.” dediler.

Ama biz, o mâneviyat gözümüz olmadığı için, ancak şekli görebiliyoruz. Şekilde ne, ise o kadar. Onun yukarıya doğru uzandığından haberimiz olmuyor.

“—İyi bakın, gözlerinizi silin de öyle bakın! Arş'a dayanır.” dediler.

Şimdi elimizdeki Kur'an öyle bir Kur'an'dır ki; (*Tarafuhû bi-yedi'llâh*) “Bunun bir ucu Allah-u Teâlâ'nın elinde... Bir ip farz ediniz, uzun bir ip. Bir ucu Allah-u Teâlâ'nın elinde. (*Ve tarafuhû bi-yediküm*) Bir ucu da sizin elinizde...”

Misâldir. Bize anlatmak için böyle söylenmiş. Bu Allah-u Teâlâ'nın kitabı, bize verilmiş el-hamdü lillâh... Biz bununla amel ettiğimiz müddetçe, Allah-u Teâlâ bizden razı olur. Ama biz ameli terk edersek, o Kur'an'ı bırakmış oluruz ki, sebep elimizden gider. İpe tutunduğumuz vakitte, gözümüz görmese dahi, ip vasıtasıyla gideriz gideceğimiz yere... İpin ucu nereye bağlıysa, oraya kadar o ipten tutunarak gideriz. İpi bıraktık mı, yolu şaşırırız. Denize mi düşeceğiz, batağa mı düşeceğiz, nereye düşeceksek düşeriz; çünkü gözümüz yok...

Binâen aleyh, Kur'an-ı Azîmüşşan öyle bir iptir ki, bir ucu Allah-u Teâlâ'nın elinde... Celle ve A'lâ... Bir ucu da bizim elimizde. Bunu bıraktığımız vakit, tehlikeye gittik. Elimizde durduğu müddetçe, selâmete gideriz inşaallah...

(*Fetemessekû bihî*) "Öyleyse, Allah-u Teâlâ'nın kitabı olan Kur'an-ı Azîmüşşan'ın emirlerine imtisâl edin!"

Bugün yazdığım dokuz yüzü bulan günahlar, o evâmîr-i ilâhînin altından çıkarılmış olan günahlardır. Çünkü 6600 ayetin bin tanesi evâmire ait... Bin tane evâmîr var, bin tane de nevâhi var. Onların içinden ulemamız istinbat etmişler, çıkarmışlar; "Bunlar günahdır, yapmayınız!" demişler; "Bunlar da sevaptır, yapınız!" demişler. Bizim aklımız ermez tabii.

Allah-u Teâlâ lütf u keremiyle, bizleri de sevapları işleyen, günahlardan da kaçınan kullarından eylesin...

Binâen aleyh, Cenâb-ı Peygamber diyor ki: (*Fetemessekû bihî*) “Allah’ın kitabına sıkı tutunun! (*Feinnekülüm*) Siz Allah-u Teâlâ’nın kitabını sıkı tuttuğunuz müddetçe, (*len tadillû*) dalâlete düşmezsiniz; (*ve len tehlikû*) helâke de gitmezsiniz. (*Ba’dehû ebedâ.*) Ebediyyen ne felâkete düşersiniz, ne de dalâlete düşersiniz, o elinizde olduğu müddetçe...”

Onun için, bugün misafirlerimiz var idi. Bu mezhebler hakkında ihtilaflar oluyor ya, hadis-i şerifte:⁸

إِخْتِلَافُ أُمَّتِي رَحْمَةٌ

(نصر المقدسى فى الحجة والبيهقى فى الرسالة الأشعرية)

(*Ihtilâfü ümmetî rahmetün.*) “Ümmetimin ihtilâfı rahmettir.” buyruluyor. Bu rahmetten dolayıdır ki, eski devirde hacı ne kadar kalabalık olursa olsun, hiç sıkıntı çekmezdi.

Şimdi Harem-i Şerif mahdut bir mıntıka... Dört mezhebin cemaatini birden sokuyoruz Harem-i Şerif’in içerisine... Tabii dört mezhebin cemaati yer bulamıyor. Halbuki, eski zamanda olduğu gibi, bizim devirlerimizde olduğu gibi olsa; meselâ, en evvel Şâfîiler kılar namazı... Sabahleyin ezan okunur okunmaz, “*Allahu ekber!*” der, namaza dururlar. Ezanı da geç okumazlar, imsak biter bitmez ezanı okurlar. Hatta onlar, ezan okununcaya kadar da yiyorlar.

⁸ *Kenzü'l-Ummâl*, c.X, s.136, no:28686; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.II, s.40, no:874.

Topu dinlemiyorlar, “Hazret-i Peygamber’in emri var, ezan okununcaya kadar yenir.” diyorlar, yiyorlar mükemmel surette... Biz imsakta keseriz, onlar kesmiyorlar.

Ezan okunur okunmaz, kameti getirip namaza duruyorlar. Arada beş dakika fark ya oluyor, ya olmuyor. Orda meselâ, farz ediniz ki yüzbin kişi... Dörde böl yüz bini, yirmi beşbin kişi... Yirmi beş bin kişi girer içeriye, rahat rahat namazını kılar, çıkar gider.

Arkadan Mâlikîler gelir, onlar da kılar namazını, çıkar gider... Sıkışmak yok, tepişmek yok, kakışmak yok, serbest içerisi... Arkadan Hanbelî gelir, o da kılar gider.

Biz Hanefîler, İmamımızın ictihadı, “Geç kılmak efdaldir.” demiş, cemaatin çokluğu için, cemaat gelsin diye. Çünkü, erken vakitte gelecek cemaat az olur. Ama biraz gecikti miydi, cemaat çoğalır. Onun için, “Namaz geç olsun varsın, cemaat çoğalsın.” demiş.

En sonra da biz gideriz, bakarız içeride kimse yok... Biz de güzel güzel namazımızı kılarız, çıkarız dışarıya.

Şimdi bu ihtilafı ümmetîyi kaldırdılar ortadan; hep beraber olsun... Hep beraber olsun, güzel ama, bu tepişmeyi, boğuşmayı ne yapalım, ezilmeyi ne yapalım?.. Ne kadar insanlar muzayakada, sıkışmada kalıyorlar, ölenler oluyor.

Dedim ki, “Bunu böyle yapacaklarına, şu dilleri birleştirseler ya bakalım!.. Biri İngilizce konuşur, öteki Almanca konuşur, öteki Fransızca konuşur... Biz meselâ, İngiltere’ye gitsek, şaşırır kalırız. Ama dillerimiz bir olsa, nereye gitsek rahat ederiz:

“—Otel nerede, ekmek nerede?” diye hepimiz derdimizi güzel anlatırız.

Ama bu Allah-u Teâlâ’nın bir hikmeti...

يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّا خَلَقْنَاكُمْ مِنْ ذَكَرٍ وَأُنْثَى
وَجَعَلْنَاكُمْ شُعُوبًا وَقَبَائِلَ لِتَعَارَفُوا

(الحجرات: ١٣)

(*Yâ eyyühe'n-nâsü innâ haleknâküm min zekerin ve ünsâ ve cealnâküm şuùben ve kabâile li-teàrafû*) [Ey insanlar! Doğrusu biz sizi bir erkekle dışıden yarattık ve birbirinizle tanışmanız için sizi kavimlere ve kabilelere ayırdık.] (Hucurat, 49/13)

Onda da Cenâb-ı Hakk’ın bir hikmeti var. Bunların hepsine akıl erdirmeğe, elbette beşerin tâkati yetmez.

Binâen aleyh, lisanları birleştirmek nasıl mümkün değilse, mezhepleri birleştirmek de o kadar batıl bir şeydir. O bugün kuvveti sayesinde yaptı bugün onu ama, Allah’ın emrine muhaliftir yaptığı iş... Müslümanları müzâyakaya sokuyor.

Meselâ, bir Müzdelife yeri var. Müzdelife yerinde bugün bir milyon-iki milyon hacı dönüyor, iki dağın arası... Geniş bir mıntıka da değil öyle, ki insanlar dağılsın, rahat olsun. O da yok... O dar mıntıkanın içerisine sıkışıyor. Dört mezhebin dördü de ordan aynı saatte hareket edince, bir dar mıntıkaya geliniyor ki, ordan geçmek mecburiyetinde... Bir milyon insanı, ordan geçir bakalım bir anda... Mümkün oluyor mu?.. İkinci oluyor, hâlâ vesâit yürümüyor.

E bu dört mezhebin üzerinde olsa... Şâfiî erkenden çekilip gidiyor. Arkasından Mâlikî çekilip gidiyor. Arkasından Hanbelî çekilip gidiyor. Ondan sonra kala kala biz kalıyoruz, bize de yol dar geliyor gene... Niçin?.. O rahmet-i ilâhiyeden istifade edilsin diyerekten.

Binâen aleyh, siz Kur'an-ı Azîmüş-şân'a yapıştığınız müddetçe ki, Peygamber SAS'in bütün emirleri Kur'an'dan ibarettir. Kendisinden hiçbir şey söylememiştir.

وَمَا يَنْطِقُ عَنِ الْهَوَىٰ ۖ إِن هُوَ إِلَّا وَحْيٌ يُوحَىٰ

(النجم: ٣-٤)

(*Ve mâ yantıku ani'l-hevâ. İn hüve illâ vahyün yûhâ.*) [O arzusuna göre de konuşmaz. Onun konuşması, ancak bildirilen bir vahiy ilemdir.] (Necm, 53/3-4)

Kur'an nasıl vahiyse, Peygamber Efendimiz'in sözleri de aynı vahiydir. Binâen aleyh, onun mezâhib hakkında olan ihtilafın...

Niçin canım? Kanı akan adama demiş ki, “Kıl namazını!” Asker yaralanmış harbde, kanı akıyor. Diyor: “Kıl namazı!” Şafiî demiş ki: “Bak, kanı akarken kılınıyormuş namaz. Öyleyse kanın akması abdesti bozmaz.” demiş.

İmam-ı Azam da demiş ki: “Cenâb-ı Peygamber buyurdu ki: Yedi şey abdesti bozar. Vücuttan kan akınca, abdest bozulur.” demiş.

İkisinde de rahmet var canım... Binâen aleyh, siz mezhepleri birleştirmeye çalışmayın da, Peygamber’in sözüne sıkı sarılın! Peygamber’in sözü Allah’ın sözüdür. Allah’ın kitabına iyi yapışın! O zaman ne dalâlete düşersiniz, ne de felâkete düşersiniz.

Bugün radyo söylüyor: Avrupa’da bir sıcak varmış ki, sular bile kurumuş. Kudret-i ilâhî ile oynanılmaz! Tabiat diyor; tabiat değişmez, tabiatta değişiklik olmaz, aynı hadise aynı şekilde yürür. Derece 28... 28’dir daimâ, 27’ye de inmez, 29’a da çıkmaz.

Tabiatın iktizâsıdır. Bir iniyor, bir çıkıyorsa, tabiatın işi değil o... Onu kullanan var. Kim?.. Allah... Bak bir tarafı soğuk, bir tarafı yanıyor harareten, sular bile kurumuş. Mahsul de kuruyor bu arada. Onun için tehlike büyük. Azıcık ders alsınlar inşaallah.

Tabiatın icabı demek kolay, ama biraz mantıkına vurmak lâzım insanın ki, “Acaba tabiatın icabı mıdır bu, yoksa Allah Celle ve A’lâ’nın isteği üzerine midir?..”

f. Fakirlere Müjde

Ahmed ibn-i Hanbel, Ebû Dâvûd, Beyhakî ve Ebû Ya'lâ Ebû Saîd el-Hudrî RA'dan rivayet etmişler. Cenâb-ı Peygamber SAS buyurmuşlar ki:⁹

أَبْشِرُوا يَا مَعْشَرَ صَعَالِيكِ الْمُهَاجِرِينَ
بِالنُّورِ التَّامِّ يَوْمَ الْقِيَامَةِ تَدْخُلُونَ قَبْلَ أَغْنِيَاءِ
النَّاسِ بِنِصْفِ يَوْمٍ وَذَلِكَ خَمْسِمِائَةَ سَنَةٍ

(حم . د . د . عن أبي سعيد)

RE. 7/6 (*Ebşirû yâ ma'sere saâlîki'l-muhâcirine, bi'n-nûri't-tâmmi yevme'l-kiyâmeti, tedhulûne'l-cennete kable ağniyâi'n-nâsi binısfı yevmin, ve zâlike hamsü mieti senetin.*)

(*Ebşirû yâ ma'sere saâlikel-muhâcirîn!*)
Saâlîkil-muhâcirîn diyerekten, Mekke-i Mükerreme'den İslâm olarıktan Medine'ye hicret etmiş olan, ashâb-ı suffenin olduğu yerde bir süte, bir hurmaya kanaat edip, oturup, Peygamber SAS'in emrine itaat eden, sözlerini dinleyen kimselere deniyor ki, onları Rasûlüllah SAS müjdeliyor:

⁹ Ebû Dâvud, *Sünen*, c.X, s.85, no:3181; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.III, s.63, no:11622; Ebû Ya'lâ, *Müsned*, c.II, s.382, no:1151; Mizzî, *Tehzîbü'l-Kemâl*, c.XXII, s.477, no:4559; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.VII, s.335, no:10492; Ebû Saîd el-Hudrî RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.VI, s.467, no:16576; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.I, s.109, no:158.

“Sizi tebşir ederim, müjdelerim!” Ne ile?..
(*Bi'n-nûri't-tâmmi yevme'l-kıyâme*)
“Kıyamet gününde size öyle tam bir nur verilecek ki, o nur alem için bir nur olacak.
(*Tedhulûne'l-cennete kable aġniyâi'n-nâsi bi-nısfı yevmin*) Siz o nur sayesinde, nâsın zenginlerinden yarım gün evvel cennete gireceksiniz. (*Ve zâlike hamsümiyeti seneh*) O yarım gün, dünya senesi ile beş yüz senedir.”
“Bir günü bin sene; yarım gün olunca, siz zenginlerden beş yüz sene evvel cennete gireceksiniz. Ey saâlîkil-muhâcirîn, sizi böyle bir nurla tebşir ederim! Bugün sıkıntıları çekiyorsunuz ama korkmayın, yarın saadet sizin, selâmet de sizin!”

Bunun altında Mehdî'ye ait bir hadis var. Uzun bir hadistir ama, kısacık okuyayım da, gelecek derste bunu izah ederiz.

g. Mehdî'nin Özellikleri

Ahmed ibn-i Hanbel ve Bâverdî Ebû Saîd el-Hudrî RA'dan rivayet etmişler.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:¹⁰

أَبْشَرُوا بِالْمَهْدِيِّ رَجُلٌ مِنْ قُرَيْشٍ مِنْ عِثْرَتِي

يَخْرُجُ فِي إِخْتِلَافٍ مِنَ النَّاسِ وَزَلْزَالٍ فَيَمْلُ

الْأَرْضَ قِسْطًا وَعَدْلًا كَمَا مِلَّتْ ظُلْمًا

وَجَوْرًا وَيَرْضَى عَنْهُ سَاكِنُ السَّمَاءِ وَسَاكِنُ

الأَرْضِ وَيُقْسِمُ الْمَالَ صِحَاحًا قُلُوبًا وَمَا
صِحَاحًا قَالَ بِالسَّوِيَّةِ وَيَمْلُ قُلُوبَ أُمَّةٍ مُحَمَّدٍ
غِنَى وَيَسْعُهُمْ عَدْلُهُ حَتَّى أَنَّهُ يَأْمُرُ مُنَادِيًا
فَيُنَادِي مَنْ لَهُ حَاجَةٌ إِلَيَّ فَمَا يَأْتِيهِ إِلَّا رَجُلٌ
وَاحِدٌ يَأْتِيهِ فَيَسْأَلُهُ فَيَقُولُ ائْتِ السَّادِنَ
حَتَّى يُعْطِيكَ فَيَأْتِيهِ فَيَقُولُ أَنَا رَسُولُ
الْمَهْدِيِّ إِلَيْكَ لِتُعْطِيَنِي مَالًا فَيَقُولُ أَحْتِ
فِيحْتِي وَلَا يَسْتَطِيعُ أَنْ يَحْمِلَهُ فَيَلْقَى حَتَّى
يَكُونَ قَدْرَ مَا يَسْتَطِيعُ أَنْ يَحْمِلَهُ فَيَخْرُجُ
بِهِ فَيَنْدَمُ فَيَقُولُ أَنَا كُنْتُ أَجْشَعُ أُمَّةٍ مُحَمَّدٍ
نَفْسًا كُلَّهُمْ دُعَى إِلَى هَذَا الْمَالِ فَتَرَكَهُ غَيْرِي
فِيرُدُّ عَلَيْهِ فَيَقُولُ إِنَّا لَا نَقْبَلُ شَيْئًا أُعْطِينَاهُ
فَيَلْبَثُ فِي ذَلِكَ سِتًّا أَوْ سَبْعًا أَوْ ثَمَانِيًا
أَوْ تِسْعَ سِنِينَ وَلَا خَيْرَ فِي الْحَيَاةِ بَعْدَهُ

(حم . والباوردي عن أبي سعيد)

RE. 7/7 (Ebşirû bi'l-mehdî, racülün min kureyşin, min itretî, yahrucü fî ihtilâfin mine'n-nâsi ve zelzâlin, feyemleü'l-arda kıstan ve adlen, kemâ müliet zulmen ve cevren; ve yerdâ anhü sâkinü's- semâi, ve sâkinü'l-ardi, ve yaksimü'l-mâle sıhâhan; kâlû: Ve mâ sıhâhu? Kâle: Bi's-seviyyeti; ve yemleü kulûbe ümmeti muhammedin gınen, ve yeseuhum adlühû;

Hattâ ennehû ye'mürü münâdiyen, feyünâdî: Men lehû hâcetün ileyye fe'tihî! Femâ ye'tîhi ehadün illâ racülün vâhidün ye'tîhi, feyes'elühü; feyekülü: İ'ti's-sâdine hattâ yu'tiyeke, feye'tîhi, feyekülü:

Ene rasûlü'l-mehdî ileyke, li-tu'tiyenî mâlen; feyekülü'hsi feyahsî, ve lâ yestetîu en yahmilehû, feyülkî hattâ yekûne kadre mâ yestetîu en yahmilehû, feyahrucü bihî feyendemü, feyekülü:

Ene küntü ecşea ümmeti muhammedin nefsen, küllühüm du'ie ilâ hâze'l-mâli, feterekehû gayrî, feyerüddü aleyhi. Feyekülü: İnnâ lâ nakbelü şey'en a'taynâhü.

Feyelbesü fî zâlike sitten, ev seb'an, ev semâniyen, ev tis'a sinîne, ve lâ hayre fi'l-hayâti ba'deh.)

¹⁰ Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.III, s.37, no:11344; Heysemî, *Mecmaü'z- Zevâid*, c.VII, s.610, no:12393; Ebû Saîd el-Hudrî RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XIV, s.261, no:38653; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.I, s.100, no:146.

(*Ebşirû bi'l-mehdî*) “Ey ümmetim, ben sizi bir Mehdi ile tebşir ederim.” Zamanlarınızın korkunç günleri olur. O korkunç günlerin arkasından hayırlı bir gün gelecektir. Onunla sizi müjdeliyorum. (*Racülün min kureyşin*) “Bu gelecek kimse Kureyş kabilesinden olacak.”

Şimdi birçok insanlara Mehdî’dir diyor insanlar. “Filan adam Mehdî idi.” diyorlar. Şimdi iyi dinleyin ama, bakın Cenâb-ı Hak Mehdî’yi nasıl tarif ediyor:

(*Racülün min kureyşin*) “Bir adamdır ki, Kureyş kabilesinden olacak, Arap’tan olacak, Mekkeli olacak. (*Min itretî*) Benim cinsimden, benim silsilemden olacak.” Başka silsileden değil; Türk’ten, Acem’den, Kürt’ten değil...

İyi dinleyiniz: (*Yahrucü fî ihtilâfin mine’n-nâs*) “Nâsın ihtilâfa düştüğü bir devirde çıkacak. (*Ve zelzâletün fîhim*) Zelzelelerin, felâketlerin olduğu bir devirde, tuğyanların arttığı bir devirde bu zât ortaya çıkacak.”

(*Feyemleü(l-arda kıstan ve adlâ*) “Onun gelmesiyle yeryüzü adalete boğulacak.” Ortalıkta Hazret-i Ömer’in devri gibi bir adalet olacak, herkes rahatlık ve huzur içerisinde olacak. Geldi mi böyle bir zât?.. Filân kişi Mehdî idi diyorlar, hani ya? Mehdî ise, ortalıkta adaletin olması lâzım, ortalığın adaletle dolması lâzım!

Onun için, boş şeylere inanmamak lâzım!

“—Canım kitabında yazmış, ‘Ben Mehdîyim!’ diyerekten?”

Ne derse desin; Peygamberin sözü mü doğru, şunun bunun sözü mü doğru?..

(*Kemâ müliet zulmen ve cevran*) “Nasıl ki bir zulme düşmüşsünüz, zulüm var, cevir var, felâketler var; onun mukabili adalet olacak. (*Ve yerdà anhü sâkinü’s-semâi ve sâkinü’l-ardı*) Gökteki melekler de ondan razı olacak, enbiyâlar da ondan razı olacak; yeryüzünde yaşayanlar da ‘Allah razı olsun bu zattan, kurtardı bizi bu felâketlerden, rahata erişti bizi!’ diyecekler. Razı olacak herkes.”

(*Yaksimü’l-mâle sahàhan*) “Malı musahhah olarak dağıtacak.” Ashab-ı kiram *sıhàh*’ın ne olduğunu bilmemişler. (*Kâlû*) “Diyorlar ki: (*Ve mâ sıhàhan*) ‘Yâ Rasûlallah, sıhah nedir?’ (*Kâle: Bi’s- seviyyeh*) Diyor ki: ‘Adaletle taksim edecek, dağıtacak.’”

(*Ve yemleü kulûbe ümmeti muhammedin ginen*) “Ümmet-i Muhammed’in gönülleri zenginlikle dolacak.” Elleri demedi, kalpler zenginlikle dolacak. Meselâ, o Ashab-ı Suffe bir çorbaya, bir süte kanaat ediyorlardı, bekliyorlardı ama, kalplerindeki zenginlik hiç kimsede bulunmaz. Bu zenginliği Allah-u Teâlâ o gün verecek.

(*Ve yesauhüm adlühû hattâ innehû ye’müru münâdiyen feyünâdî*) “O kadar bolluk olacak ki, bu Mehdî dellal çağırttırarak, diyecek ki:

‘—Yok mu haceti olan, sıkıntısı olan, paraya ihtiyacı olan, eve ihtiyacı olan yok mu?.. Gelsin!’

(*Femâ ye'tîhî*) “Herkes zengin, kimse tenezzül edip de bana da şu lâzım diyen olmayacak. (*İllâ racülün vâhidün ye'tîhi*) Ancak bir adam çıkacak, gelecek. (*Feyes'elühû*) Diyor ki:

‘—Ben geldim, ver bana vereceğini!’

(*İ'te's-sâdin hattâ yü'tıyeke*) O da diyor ki:

‘—Git hazinedâra, maliye vekiline; ne kadar istersen, o kadar versin!’

(*Feye'tîhi feyekül: Ene rasûlü'l-mehdiyyü ileyke letu'tiyenî mâlen*) O da gider:

‘—Ben Mehdî tarafından sana gönderildim, benim isteklerimi vereceksin!’ der.

(*Feyekülü ihşi, feyahsî*) Mâliye vekili der ki:

‘—Aç torbanı, ne istiyorsan, ne kadar alırsan al!’ der.

(*Felâyestatîu enyahmilühû*) Alıyor, dolduruyor, fakat kaldıramıyor bu sefer. (*Feyulkî hattâ yekûne kadra mâ yestatîa en yahmilühû*) Döküyor döküyor, kaldıracağı kadarını alıyor. (*Feyahrucü bihî*) Paraları alıp çıkıyor.

(*Feyendemü*) Fakat bu sefer pişmanlık başlıyor. (*Feyekülü*) Diyor ki:

(*Enne küntü ahşau ümmete muhammedin nefsen*) ‘Bu Ümmet-i Muhammed’in içinde en haris adam ben miyim yâ?.. Hiç kimse gelmedi gelmedi de, yalnız ben geldim, bu paraları aldım! (*Küllühüm duiye ilâ hâze'l-mâl, feterekehû gayrî*) Herkes çağırıldı bu mala, benden başka kimse tenezzül edip de gelmedi.’ diyor. (*Feyeruddü aleyh*) Götürüyor:

‘–İstemiyorum, alın paralarınızı!’ diyor.

(*Feyekül: Innâ lâ nukbelü şey’in a’taynâhü*) O da diyor ki:

‘–Biz verdiğimizizi geri almayız! Biz verdik bir kere, onu bir daha geri almayız.’

(*Feyelbesü fî zâlike sitten ev seb’an ev semâniyen ev tis’a sinîn*) Bu devir, bu hal Allah’ın murad ettiği bir zamana kadar devam eder. (*Ve lâ hayra fi’l-hayâti ba’dehû*) Ondan sonraki hayatta artık hayır yoktur.”

Allah cümlemizi affetsin... Tevfîkât-ı samedâniyyesine mazhar etsin... Sevdiği ve razı olduğu kullarının arasına bizleri de kabul etsin...

h. Büyüklerden Nasihatler

Büyüklerin nasihatlarından on iki nasihat gördüm. Yazıverdim şuraya, kardeşlerime duyurayım diyerekten. Hepsi kitaptan alınmış, hepsi çok yerinde sözler. İnsanlık kolay bir şey değil. Bunların tatbikatıyla, insan kemâle doğru ulaşır.

1. “Halk ile muhalatayı terk et, halkın arasına çok karışma!” Gazino, kahve ve emsâli toplantı yerlerinde saatlerce oturma!

Çok fenâ bu... Buralara alışan insanlar, evde ekmeği bile dar yiyor. Hepimizin çevremizde gördüğümüz şeyler. Oradan bir daha koparıp alması da zor. Saatlerce orda ömrü uçuyor, gidiyor. Orda isterse oyuna alışmış olsun, isterse seyirci olsun; hepsi aynı günahdır.

Onun için halk ile ünsiyetini azalt, ancak zaruret miktarı kadar görüş!

2. “Nimetleri ve lezzetleri terk edip, kanaat ile muttasıf ol!”

Bizim gözümüz de doymuyor, karnımız da doymuyor, kendimiz de doymuyoruz. Gelsin gelsin, o eski zamanın bilmem neleri gibi, artık bütün hayatımız yemekle, içmekle... Zannediyoruz ki yemekle, içmekledir hayat-ı dünya... Halbuki bu gâvurlara mahsus.

Bir kitap göndermişler bana... Bu sefer hacca giderken, Halep’te bizi bir camiye götürdüler. O camide zikrullah yapıyorlarmış, biz de iştirak ettik. Çok güzel, nûrâni bir şeyh efendiyle tanıştık orda... Şimdi o şeyh efendi İzmir’e gelmiş, orda tanıdıkları varmış, misafir olmuş. Biz de davet ettik, “Bize de gelmez misin?” diyerek. “Gelirim!” diye söz vermiş ve bir kitap göndermiş bana, Peygamber Efendimiz’in hayatı hakkında... Tabii, hepimizin birçok bildikleri varsa da, okursak çok tatlı bir kitap... Ama ne zaman okuyabiliriz, bilmem.

Hazret-i Ömer geldi. Cenâb-ı Peygamber bir hasırın üzerinde uzanıyor, istirahat ediyor. Hasır iz etmiş mübarek vücudlarına... Hazret-i Ömer acıdı:

“—Yâ Rasûlallah! Şu gâvurların, İranlıların, Rumların başkanları karyolalarda, rahat odalarda nasıl yaşıyorlar. Sen bizim peygamberimiz iken, insanlığın nümûnesi iken, Allah’ın en sevgilisi iken, senin böyle hasır üzerinde, kuru yerde yatmana çok üzüldüm!” dedi.

Cenâb-ı Peygamber:

“—Yâ Ömer, onlar için dünya, bizim için ahiret... Benim dünyada gözüm yok!” dedi.

Kanaat insanlara huzur verir, rahat verir. Kanaat olmadı mı, sabahın erkeninden çıkarsın, gecenin yarısına kadar çarşılarda, pazarlarda halk ile meşgul olursun. Ne zaman Allah diyeceksin, ne zaman iş yapacaksın?..

Dün bir efendi geldi... İbret olarak söylüyorum. Yetmiş iki yaşında imiş. Artık ahirete doğru hazırlanmış bir zat demektir. Kendisinin kilit imal eden bir müessesesi olduğunu, bununla beraber başka şeyler de yaptığını, bir çok şeylerden de mâlûmâtı olduğunu uzun boylu saydı:

“—On üç milyon yalnız takım tezgahım yapar. Bu kadar servetim olduğu halde muzdar bir durumdayım, faizimi ödeyemiyorum!” dedi.

Dedim:

“—Faizle mi yapıyorsunuz işi?..”

“—Başka çarem yok...” dedi.

“—Sıkıntıların ordan geliyor senin!” dedim. Sordum:

“—Hac ettiniz mi?..”

“—Hayır! Namazımı da kılamıyorum.” dedi.

“İş çok... Bu kadar amele çalışacak, onların paraları verilecek, hesapları tutulacak... Nerden ne alınacak, nasıl verilecek... Almak başka, satmak başka... Hep dert bunlar. Bu derdin içinden kurtulamıyorum, ibadet etmeye de vakit bulamıyorum!” dedi.

Ne dersin Őimdi aziz kardeŐ?.. Bir lokma ekmek ye, yine Allah'ın divanında dur!.. Tuz ekmek ye, hattâ tuzsuz da ye, ne olur? Ama Allah'a kul ol!.. Allah seni kendisine kul ol diye yaratmıŐ. Yoksa dűnya malını yıŐsın diye yaratmamıŐ ki?..

Binâen aleyh, iktisatta ve kanaatte çok bűyűk devlet var. Niçin Peygamber SAS, kâinat onun emrine âmâde iken; deĐil yer, gűkler de onun emrine âmâde iken, bazı gűn a kalır Cenâb-ı hakk'a tazarru u niyaz eder; bazı gűn doyurur kanını Allah'a hamd ű senâ eder. Őyle istedi:

“—Yâ Rabbi! Bir gűn doyayım sana Őűkredeyim. Bir gűn de a kalıp, sana tazarru u niyaz edeyim!” dedi.

Tok adam Allah'a yalvaramaz kolaycacık... Tokun yalvarması baŐka, aın yalvarması baŐka... A iten yalvarır; űteki alıŐmıŐtır, ondan yapar.

Onun için Peygamber'in kanaatine dikkat et! O Peygamber iken niçin istemedi saltanatla yaŐamasını?.. Őmmetine nűműne olmak için... űnkű Allah onu űyle yaratmıŐ.

Bakınız aziz kardeŐ, —birkaç defa sűylemiŐliĐim vardır— bir gűn Rasűlűllah SAS cemaatiyle bir yere gidiyordu. Giderken gűze çarpacak bir ev gűrdű. Oranın evleri Őűyle mahrűtî; bizim çadırlar yok mu, onlar gibi. Fakat bu daha bűyűke yapmıŐ. Belki biraz da sűslűce yapmıŐ.

“—Bu kimin?” dedi.

“—Filânın...” dediler.

O filân da, Peygamber geliyor diye yola çıkmış karşılamaya. Peygamber SAS oraya geldi, öbür tarafa bakarak geçti. Adam üzüldü. “Benim yüzüme bakmadı, bana iltifat etmedi.” diyerekten üzüldü. Dedi ki:

“—Acaba Peygamberin bana bakmayışı, bana böyle hüznün verici harekette bulunması neden ileri geldi acaba?..” diye sordu ashaba.

Dediler ki:

“—Karşıdan senin evin göründü. Bize sordu; senin evin olduğunu söyledik. ‘Böyle şatafata ne lüzum var?.. Burda bu aç dururken, böyle zaruretler varken, senin böyle saltanat içinde yaşaman revâ-yı hak mı?..’ gibilerden sana iltifat etmedi.” dediler.

Adam bundan üzülererek kazmayı, küreği aldı, hemen yıktı. Bakın şu ashab-ı kiramın haline!..

Döndüler geliyorlar. Dedi:

“—Yâhu, burda bir ev vardı, geçerken görmüştük hani, ne oldu?..”

Dediler ki:

“—Yâ Rasûlallah, bize sordu da... Üzülmüş sizin ona iltifat etmeyişinize... Yıktı evi!..”

Duası tam hatırımda değil:

(*Allâhümme'rhamhü*) “Yâ Rabbi, buna sen merhamet eyle, rahmet eyle!” diye güzel bir dua etti.

Saltanata hiç izin vermediler. O büyük kâşânelere hiç izin vermediler. Bizim bugün cennet misâli evlerimiz, Allah'a çok sükür... Ona karşılık kulluğumuz yok!.. Onlar o halde iken, geceleri sabahlara kadar tazarru u niyaz içinde, teheccüdlerde yalvarmada... Biz bu kadar rahatlığın içerisinde fosur fosur uyuyoruz. Hiç benzer mi halimiz onlara?.. Yetiştirir miyiz hiç onlara biz?..

Onun için kanaate riayet etmek lâzım, kanaatle yaşamak lâzım! Kanaat büyük bir devlettir. Her şey biter, kanaat bitmez.

3. “Beş vakit namazı cemaate devam et!”

Namazı kılan belki çoktur, ama cemaate devam eden azdır. Onun için büyüklerimiz, beş vakit namazı cemaatle edâyı tavsiye etmişler, sünnetlerle beraber...

Hattâ ve hattâ, düşmanla muharebe ediyorduk. Ric'at emrolundu, kaçıyoruz. Düşman da kovalıyor, süvarisi arkamızdan, peşimizden geliyor. Şafak söktü, sabah namazının da vakti geldi. Düşman yetişirse kesecek bize, ne yapacağız?..

Nasıl olursa olsun, o arada bir ara fırsat bulup, sabah namazının sünnetini de kılacağız. Ama düşman geliyormuş... Korkudan namazı bırakmayacağız, sünnete bu kadar riayet edeceğiz.

Cemaat birinci sünnettir, cemaati terketmeye hiç gelmez.

4. “Mâlâyâni sözleri terk et, fazla konuşma!”

Erzurumlu İbrâhim Hakkı Hazretleri'nin *Ma'rifetnâme*'si var, altı şeyden ibarettir: Az ye, az iç, az uyu, az konuş; çok zikreyle Allah'ı, çok da düşün!..

Çalışmaların içerisinde düşünmeye meydan kalmaz. Namazını haydi kılabilirsin belki, fakat tefekkür denilen bir nimet var ya, sabahlara kadar ibadetten efdaldir tefekkür... Bu tefekkürle Allah-u Teâlâ'nın azameti gönüllerde tecellî eder de, bu tecellîye karşı insan utanır, derlenir, toplanır, bir şeye benzer.

Onun için hacetten fazla konuşma, ömrün gidiyor! Giden ömür... Onun farkında değiliz biz.

5. “Helâlinden yeyip, haramdan ve şüpheli şeylerden de kaç!” Faizle para alacaksın da, çok kazanacaksın; iyi ama, kökü haram!..

6. “Halkın ezasına tahammül et; zirâ tahammülsüz adam seyyid olamaz.”

Tahammül dediği, sabırlı olacaksınız! Sana tokat vurdu; sen ona ekmek ver... Kolay şey değil.

7. “Ehl ü iyâline fazla muhabbetten çekin!”

Aman bizim çocuk, aman bizim hanım... Çok düşme üzerlerine! Biz tiril tiril titreriz evlatlarımızın üzerine... Bu kadar fazlaya lüzum yok.

8. “Bezl ve îsârı kendine huy edin!”

İki şey: *Bezl*, cömertlik; *îsâr*, cömertliğin üstünde bir sıfat... “Bu adam muhtaç!” derler; çıkarırsın, ona bir şey verirsin. Buna bezl derler.

Îsâr... O da muhtaç, ben de muhtacım. Akşama bir ekmeğimiz var ama, bizim çocuklara da lâzım! Ne yapalım?.. Biz yesek ona veremeyeceğiz, ona versek biz yiyemeyeceğiz. Biz kendimizi bırakır, ona verirsek, buna îsâr diyorlar.

وَيُؤْتِرُونَ عَلَىٰ أَنْفُسِهِمْ وَلَوْ كَانَ بِهِمْ خَصَاصَةٌ

(الحشر: ٩)

(*Ve yû'sirûne alâ enfüsihim velev kâne bihim hasàsah*) [Kendileri zaruret içinde bulunsalar bile, onları kendilerine tercih ederler.] (Haşr, 59/9)

Bunun nümûnesi Ebû Talha RA... Talha RA'ın menâkıbı çok geniştir. Allah şefaatine nâil etsin...

Bu zat, bir ikindi namazı vakti bahçesine gitmiş. Güzel bir hurmalığı varmış. Gayet güzel şahlanmış ağaçlar, yapraklanmış, dallar birbirine geçmiş. İçerisinde kuşlar cıvıl cıvıl ötüyor. Onlara hayran hayran bakarken, ikindi namazının vaktini geçirmiş. Gelmiş bakmış ki, ikindi namazı kılınmış.

“—Yâ Rasûlallah, bu bahçe beni bugün ikindi namazından alıkoydu. Bunu ben vakfettim!” demiş.

Bir ikindi namazının cemaatinden kaldığından dolayı, Peygamberin arkasında o namazı kılamadığından dolayı, bu güzel bahçesini feda etmiş. Bir daha gidip de, beni alıkoymasın orada diyerekten...

Sen cemaati ne zannediyorsun aziz kardeş?..

Peygamber SAS'e misafir gelmiş. Ezvâc-ı Tâhirat validelerimize sormuşlar:

“—Hanginiz misafire bir ikram yapabileceksiniz?”

Hiçbirisinin evinden bir şey çıkmamış. Adam kalmış açıkta, kimse onu alamıyor.

Efendimiz SAS ensar ve muhacirlere haber yollamış:

“—Bunu bu akşam doyuracak bir şey kimsede yok mu?”

Hepsi “Bir şeyimiz yok.” demişler.

Ebû Talhâ gelmiş:

“—Ben götüreyim yâ Rasûlallah!” demiş, almış gitmiş evine. Hanımını demiş ki:

“—Yahu ne getirdin bu misafiri? Evde bir şey yok ki! Ancak çocukların doyacağı bir çorba var.” demiş.

“—Olsun hanım, çocukları sen uyut, bu çorbayı bu akşam bu misafire yedirelim. Işığs söndürürüz, benim kaşığım boşa gider gelir, misafir karnını doyurur.” demiş.

Hakikaten de öyle yapmışlar, misafiri doyurmuşlar, Cenâb-ı Peygamber de sabahleyin onları taltif etmiş. Haklarında ayet-i kerime nâzil olmuş:

وَيُؤْتِرُونَ عَلَىٰ أَنفُسِهِمْ وَلَوْ كَانَ بِهِمْ خَصَاصَةٌ
وَمَنْ يُوقَ شُحَّ نَفْسِهِ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ

(*Ve yû'sirûne alâ enfüsihim ve lev kâne bihim hasâsah, ve men yûka şuhha nefsihî feülâike hümü'l-muflihûn.*) [Kendileri zaruret içinde bulunsalar bile onları (muhacirleri) kendilerine tercih ederler. Kim nefsinin cimriliğinden korunursa, işte onlar kurtuluşa erenlerdir.] (Haşr, 59/9)

Bir de Aşere-i Mübeşşere'den Hz. Talhâ RA var, Bizim camimizde yok ama, başka camilerde Aşere-i Mübeşşere'nin isimleri yazılıdır. Orada Talha RA'ın ismi de vardır.

Talha RA Uhud muharebesinde Peygamber SAS'e siper olmuş, düşman boyna ok atıyor, kılıç vuruyor... Seksen yerinden yara almış. (*Fedâke ebî ve ümmî yâ rasûla'llah!*) “Bu canım sana fedâ olsun, ben senin yanından ayrılmam, siperim senin önünde...” diye Peygamber SAS'in önüne geçmiş, gelen darbelere karşı hedef yapmış kendisini. Böyle bir bahtiyar...

Allah şefaatlerine nâil eylesin...

El-fâtihah!

Mehmed Zâhid KOTKU

10. 08. 1975 - İskenderpaşa Camii

[Bütün Mehmed Zahid KOTKU/ Hadis](#)

[Derslerine PDF olarak ulaşmak için tıklayınız.](#)

SERVER
Kürsü